

Lesarabrøv

Ein áheitan til mentunarpolitikkin hjá Sámali Peturi í Grund!

Leingi hevur ligið og prutlað undir lokinum, men eftir at eg sá «Dag og viku» mikukvöldið, fleyt yvir. Eg havi gjørt vart við málið í fjölndalunum fyrr, men eftir at hava sæð Sámali Petur í Grund sita í føroyahúsinum í Keypmannahavn og tosað um mentan og pengar, er onki at gera enn at skriva aftur.

Hvat er mentan? Hetta er ein spurningur, sum altíð vil hava eitt individuelt svar. Mítt svar uppi hvat ið mentan er. Jú, mentan er at skapa, og ikki í bíbilskan týðning, men at byrja uppið nakað, og so líðandi forma tað til eitt vælverkandi endamálið, og eitt úrslit, tí kanst vera vælnoðgur við. Her er tað Landsstýrið kemur uppi. Sámali Petur í Grund, sum er mentamálaráðharrin, hevur bið-

ið tey ymisku mentunarféløgini í landinum um at gera eitt álit um hvussu mentunarpolitikkur skal rekast. Eg veit at siga hasum mentunarráðharrinum, at tað eru ikki teir, sum skulu skapa mentan, men tað eru tey ymisku listafólkini, sum eiga tað uppgávu og tað asvar. Teirra uppgáva er at veita teimum pening til at virka sum mentunarfólk, tí eitt mentunarmhvørvi kunnu teir ikki skapa, tað siggja vit um vit hyggja at føroyahúsinum, har gongur heldur hin vegin. At halda mentanini á einum so góðum støði sum gjørligt skal ikki bert gerast í Føroyum, tað er eitt mál, sum skal fevna yvir alt ríkið og er hetta væl skiligt. Men skal so stjórin í føroyahúsinum bert sita og skriva

umsóknir til ymiskar norðurlendskar grunna? Nei, hann skal gera ymisk tiltøk, samstundis sur, hann skal fáa tað fíggarliga at mala runt. Tá ið húsir er so dyrt at reka sum tað er, ber tað ikki til at arbeiða sum ein stóri eigur.

Mentafólk hava góðar sømdir í Føroyum, tað kunnu vit verða samd um. Tí tað er ikki nógvastaðni at ein fær almennan pening til útgávur av ymiskum slag, men her manglar eitt stað, har fólk, ið fáast við list, kunnu finna saman at kjakast. Hesum eiga mentunarféløgini at stíla fyri og ikki landsstýrið. Og her hoyrir føroyahúsið ikki undir, tí seinasti stjórin bleiv settur uppi ta treyt, at hann skuldi gera húsir til ein mentunarmiðdepil í

Keypmannahavn, hetta er so ikki gjørt.

Hvat um tað varð keypt eitt føroyahús í staðin fyri at byggja eina kirkju. Tað er ein kirkja í Keypmannahavn, er tað ikki nókk. Og tað eru ikki øll fólk, sum ganga í kirkju, men tað eru tey flestu, sum vitja eitt føroyahús.

So samanumtikið haldi eg, at Sámali Petur í Grund skuldi heldur roynt at leita í áður-nevnda kirkjurnar enn at hemma mentunarlív ríkisins. Tað hevði verið at skapt ein sunnan og virkan mentunarpolitik.

Oddfríður M. Rasmussen,
limur í Rithøvundafelagnum

Demokratiska avtøkan av MTV

Man sá Dag og viku herfyri, har borgmeistarinn í Tórshavn segði, at MTV ikki var valt at verða tann fjórða kanalin á Rás Tórshavn. Og man læs eisini viðmerkingarnar hjá borgmeistarinum í Sosialinum um sama mál.

Fyri nokrum árum síðani fekk býráðið tað góða hugskot at geva havnarborgarum eitt tilboð at siggja nakrar kanalar aftrat SvF. Teir søktu um átta kanalar, men fingi bert fyra. Býráðnum dámdi ikki at nýgvar parabolir fóru at vaksa sum

ókrut.

Og nú sigur Lisbeth Petersen, at stóru partur av býnum sær MTV og tí er ikki neyðugt at hava MTV sum ta fjórða kanalin á Rás Tórshavn. Men hvussu so við hugskotinum um at parabolir ikki skuldu koma í stórum tali inn í Havnina? Og hvussu nógv siggja hinar kanalar hjá býnum? Og er nokur kanning gjørd um hetta? Tað hava yvir 1000 fólk skrivað undir eina áheitan á býráðið um at man skal sleppa at siggja MTV aftur á Rás Tórshavn. Og

tað er ein ólúksálga góð ábending um, hvussu stóru partur av býnum sær MTV. Men málið er jú bara upplást av nokrum óvitanandi pøblum. Inn í millum pappfrýggjurnar á býráðnum sita stórlátin og eri og betrivitandi fólk og avgera, hvat skattaborgarans peningur skal brúkast til. Og tey ætla ikki at nýta hann til upplást pøblmáli. Og tí er tað kanska ikki so lægt, at tað onga ávirkan fekk á ta demokratisku fíggar-nevndina, tá hon sá tær mongu undirskriftirnar. Men tað er

ikki bara tað, sum ger seg galdandi. Á onkrum krossvegi eru onkrar undarlígar kreftir, sum í eitt tíðarskeið hava roynt at demonisera MTV. Men latið ikki hesar kreftir kroysta MTV burtur. Heldur enn at koyrt MTV burtur skuldu tit koyrt BBC World sum eina fimtu kanal og so havt fimm í staðin fyri fyra kanalar á Rás Tórshavn.

Jóannes Danielsen

Viðvíkjandi lóggávuni um fosturtøku

Nú næstan tvær vikur eftir at Útvarp Føroya boðaði frá, at Miðflokkurin hevði lagt fram uppskotið á tít gum at fosturtøka ikki skal kunna fremjast í Føroyum, uttan í tí einstaka fornum, tað tað stendur um lív hjá mammuni, undirst og yvir, at eitt slíkt álvarsmál ikki verður fylgt upp av fjölndalunum.

Egivistongaløtu, at tað eru fleiri við mæ, ið meina, at broyting eigur at koma í lóggávuna viðvíkjandi fosturtøku, soleiðis at fri fosturtøka verður galdandi sum t.d. í Danmark.

Eg hoyri fólk siga, at galdandi lóg virkar fint og tað ikki er neyðugt við broytingum, tí

tann, ið ynskir fosturtøku framda í Føroyum í dag, fær hetta framt, men hvat er sannleikin? Sum eg havi fingið lóggávuna frágreiðda, kann fosturtøka bert fremjast tá ein lækni (kommunulæknin) samman við læknanum, ið foretager indgrebet, geva samtykki til hetta, við tað at teir metta, at

kvinnan uppfyllir nakrar treytir, ið lógin ásetir, t.d. at kvinnan er neyðikin, álvarsligur vandi er fyri lívi og heilsu hjá kvinnuni, vandi er fyri at fostrir hevur álvarslig brek osfr.

Eru tað ikki onnur við somu áskoðan sum eg?

S.S.S.

Jólahugni í Árhús

Tvørkirkjuliga felagið Vitan fer aftur í ár at hava jólahugna í Árhús.

Tað hevur felagið havt síðan 1990, og seinasta ár vóru tey ikki ferri enn 250 fólk til jólahugnan, sum var í Pinsekirkun í Árhús.

Aftur í ár verður tiltakið hildið saman við føroyska skúlanum í Árhús, og uttanbíggjafólk eru eisini

vælkomin.

Stásiliga hølini í Pinsekirkun eru á Viborgvej 173, tætt við Hasle Torv. Tað er tætt við úttara ringvegin við góðum parkeringsmøguleikum og góðum buss-sambandi.

Jólahugin verður leygdardaginn 25. november. Byrjað verður kl. 12 við øðrvísi gudstænastu. Síðan

verður borðreitt við onkrum góðum. Aftaná verður dansað um jólatræðið. Eftir ein kaffi- og testedg kunnu fólk senda jólahæilsanir, gera jóladekoratiónir ella práta í caféini. Tiltakið er ætlað at verða liðugt um seks tíðina um kvöldið.

Radio Klettur stendur fyri teimum nógv redigeraðu jólahæilsanum, sum eisini eru seinasta leyd av Kletti. Radio Klettur var sera virkin frá 1988 til 1990, men síðan hava tað bara verið jólahæilsanir.

Vitan hevur fund eina ferð um mánaðin í Saronkirkun (Árhús C), býnar- og bíbliu-

tíma aðru hvørja viku (í heiminum), páskalegu (Hemmet Strand) og bindi-klubba.

Føroyski skúlin, sum er ein arbeiðsbólkur hjá føroyingafelagnum, er komin fyri at verða, og hann er eitt gott og virðismikið tilboð til uppvaksandi ungdomin á Árhús-leiðini. Skúli er annanhvønn leygdardag, og har ganga umleið 40 børn.

Fyri at hava nógv mikið av mati skal verða til øll, er eyðugt at tekna seg til jólahugnan hjá Vitanum, tlf. (086)247773, ella hjá føroyska skúlanum, tlf. (086)251697.

Takka fyri hjálpin

Á eykaársfundinum í Finnlandi er Jóannes Eidesgaard, landsstýrismaður, biðin um at bera føroyska fólkinum eina almenna takkarkvøðu frá Íslandi fyri stuðulin í samabandi við vanlukkuna á Flateyri.

Tað var á fundi mána-

dagin millum forsætisráð-

harrarnar í Norðurlondum

og tey sjálvstýrandi økini, Grønland, Føroyar og Áland, at íslendski fíggararmálaráðharrin Fríðrik Sophussen vendi sær tæ Jóannes Eidesgaard og hað hann takka føroyingum.

Íslendski fíggararmálaráðharrin møtti á fundinum, tí David Oddson, forsætisráðharrin, hevði forfall.

Harmast deyða Yitzhak Rabins

Felagið Føroyar/Israel hevur sent ísraelsku tjóðini og altjóða kristnu sendistovuni í Jerusalem samhugaskriv í sambandi við deyða Yitzhak Rabins.

Skrivið er stílað til Zvi Givati, sum sjálvur var generalur í ísraelska herinum og hevði regluligt samband við Yitzhak Rabin.

Zvi Givati var og vitjaði í Føroyum í november mánaði í fjør og hevði fundir ymsastaðni kring oyggjarnar og greiddi frá ymsum ísraelskum viðurskiptum.

Samhugaskrivið er undirskrivað av Maigun Solmund, sum er formaður í felagnum Føroyar/Israel.

MARGARIN FABRIKKIN

Fyrirstøðufólk

Søkt verður eftir fyrirstøðufólki til Margarinfabrikkin, sum er virkishús fyri børn og ung í Tórshavn.

Arbeiðið hjá fyrirstøðufólkinum er at standa fyri virkseminum hjá Margarinfabrikkin, ið er rúfriur karmur um frítíðartiltøk fyri børn og ung, og óheftur av átrúnaðarligum og partapolitiskum áhugamálum.

Endamálið við Margarinfabrikkin er at gera slóðrætti og mennandi arbeiði fyri børn og ung.

Skikkaður til starvið er tann, sum m.a. hevur hug til:

- At arbeiða saman við børnum og ungum
- At hava dagligu ábyrgdina fyri virkseminum í Margarinfabrikkin
- At samstarva við onnur feløg og einstaklingar um felags mál
- At hava dagligu fíggarligu ábyrgdina av rakstrinum.

Løn og setanartreytir sambært avtalu.

Umsóknir við móguligum prógvum og viðmælingum verða at senda til

»Margarinfabrikkin«
Att.: Húsaráðið
Postboks 342
110 Tórshavn

Umsóknarfreistin er sett til 27. november 1995.

Nærri fæst at vita við at venda sær til Barnabata v/ Vibeke Ingvarson á telefon 22226. Ella Húsaráðið v/ Eyðun Jensen á telefon 15160.

Deyvafelag Føroya

Skrivstovan í Deyvahúsinum, Íslandsvegur 10 B, er opin mánadag-fríggjadag frá kl. 9-12 og 13-15. Telefon 17597. Telefax 13609. Skrivitelefón, ring 0032 og bið um 16929 ella 10714.